

Қандастардың атынан жиі қойылатын сұрақтар бойынша
АНЫҚТАМА

№	Сұрақтың мазмұны	Жауап
1. Көші-қон қызметі басқармасы		
1.1	Уақытша тіркеуге тұрғызу.	2019 жылдың 30 желтоқсанында Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық, қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру және жеке адам құқықтарының қорғалуын күшейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қол қойды. Соған сәйкес, шетел азаматтарын уақытша тіркеуге рұқсат берілмейді. Ендігіден бастап, шетелдіктер Қазақстан Республикасында 30 күннен артық бола алмайды. Сонымен қатар, Қазақстанға келген шетел азаматтарының уақытша тұруы туралы рұқсат құжаттарын рәсімдеу, оларды қабылдаушы жеке және заңды тұлғаларға міндеттеледі. Яғни, қабылдаушы тұлға шетел азаматы туралы үш күннің ішінде Ішкі істер бөлімін хабардар етуі тиіс. Бұл үрдіс заманға сай электронды форматқа көшірілген. Шекара асып келген шетел азаматтары жайында ескерту механизмі Заңға сәйкес жазбаша жүргізіледі. Бүгінгі таңда хабарландыру процедурасы автоматтандырылған және «Бүркіт» бірыңғай ақпараттық жүйесінің визалық-миграциялық порталы және EGOV порталы арқылы жүзеге асыруға болады. Шетелдік азаматтың мемлекетте рұқсат етілген мерзімі белгіленген межеден асып кеткен жағдайда, дифференциалды айыппұл салынады. Мәселен, 10 күнге созылса, 25 айлық есептік көрсеткіш көлемінде төлем талап етіледі. Бұл төлемді шетел азаматы емес қабылдаушы ҚР азаматына қойылады.

1.2	Тұрақты тұруға рұқсат алу.	Тұрақты тұруға рұқсат алу үшін қажетті құжаттар: • Оралман куәлігі /көшірмесі/; • Кету парағы немесе анықтама; • Сотталмағаны туралы анықтама; • Арыз-сауалнама 2 дана /Көші-қон қызметі береді/; • Арнайы үлгідегі өтініш; • Паспорт, туу туралы куәлік, балаларының туу туралы куәлігі /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/; • Неке қию куәлігі (қайтыс болған, ажырасу) /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/; • Сурет 3,5*4,5 (2 дана); • 14-18 жас аралығындағы балалардың ҚР тұрақты тіркеуге тұру үшін келісімі /нотариус береді/; • Тұрақты тіркеуге тұру үшін пәтер иесінің келісімін /нотариус береді/; • Пәтер иесінің жеке куәлігі /көшірмесі/; • Медициналық куәландырылғаны туралы анықтамалары /Наркологиялық, Психоневрологиялық, Туберкулез, тері-венерологиялық диспансерінен және ЖИТС /СПИД/ орталығы. Қала, аудандық Көші – қон қызметі басқармасына тапсырасыз /КҚҚБ/. Тұрақты тіркеу 60 күн ішінде дайын болады.
а)	Тұрақты тұруға тіркеуге мекен-жай табу.	«Ішкі көшіп-қонушыларды тіркеу тұрғын үйлерде, пәтерлерде, саяжай құрылыстарында, бау-бақша серіктестіктерінде, кооперативтерде, жатақханаларда, қонақ үйлерде, демалыс үйлерінде, санаторийлерде, профилакторийлерде, емдеу мекемелерінде, интернат-үйлерінде, пансионаттарда, қарттар үйлерінде, қызметтік ғимараттар мен үй-жайларда жүзеге асырылады».

b)	Тұрақты тұруға рұқсат беруден бас тарту.	ҚР-ның «Халықтың көші-кон» туралы заңының 49 бабы бойынша: 9) Қазақстан Республикасының аумағында немесе оның шегінен тыс жерлерде қасақана қылмыс жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңмасымен солай деп танылған, соттылығы алынбаған немесе өтелмеген болса; 10) Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау немесе Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру туралы өтініш бергенге дейінгі бес жыл ішінде экономика саласында құқық бұзушылық жасаса; 10-1) Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау немесе Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру туралы өтініш бергенге дейінгі бес жыл ішінде бірнеше рет Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзса; 11) Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау немесе Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру туралы өтініш білдіргенге дейінгі бес жыл ішінде осы Заңның 21-бабы 1), 2) және 5) тармақшаларының негізінде Қазақстан Республикасының азаматтығын жоғалтса; 12) осы Заңның 21-бабының бірінші бөлігі 8) тармақшасының негізінде Қазақстан Республикасының азаматтығын жоғалтса; 13) осы Заңның 20-1-бабының негізінде Қазақстан Республикасының азаматтығынан айырылса, оның өтініші қабылданбайды.
1.3	Тұрақты тұру ықтиярхатын рәсімдеу.	Шетелдіктің ҚР тұруына ықтиярхатты рәсімдеу, беру, ауыстыру, тапсыру, алып қою және жою қағидаларының сәйкес тұру ықтиярхаты 10 жыл мерзімге, шетелдіктің азаматтығы бар елдің паспортының қолданылу мерзіміне беріледі. ҚР тұру құқығының қолданылу мерзімін жаңа үлгідегі құжатты беру туралы өтінішті шетелдіктер мерзімі аяқталардан 1 ай бұрын тұрғылықты жері бойынша ішкі істер органдарына тапсыруы тиіс.

		<i>Жаңа тұру ықтиярхатын рәсімдеу кезінде шетелдік Қазақстанда тұрақты тұрушы мәртебесін жоғалтпайды.</i> ҚР-да тұруға ықтиярхатты “тұрақты тұру” санатындағы визаның негізінде ел аумағына келген шетел азаматтары ала алады. Үкімет қаулысына сәйкес ҚР шетелдіктің тұру ықтиярхатын рәсімдеу үшін Көші-қон қызметі полициясына келесі құжаттарды ұсыну қажет: 1) мемлекеттік баж төленгені туралы құжат; 2) өлшемі 3,5 x 4,5 сантиметр бір фотосурет ; 3) жарамды ұлттық паспорт. Шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұруына ықтиярхатты толтырған кезде тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда) және басқа деректер ұлттық паспорттарға сәйкес жазылады. Шетелдіктің ҚР тұруына ықтиярхат ҚР аумағында тұрақты тұрып жатқан азаматтарға он алты жастан бастап беріледі, он алты жасқа толмаған балаларға тұруға ықтиярхат қажет емес. Шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұру ықтиярхатын рәсімдеуде мемлекеттік баж алымды төлеу күнінде белгіленген АЕК мөлшерінен 20%. Мемлекеттік баж алым ҚР банк мекемелері арқылы төленеді, оларға төлем мөлшері мен күнін растайтын құжат (<i>түбіртек</i>) беріледі.
а)	Ықтиярхат мерзімінің өтіп кетуі.	Ықтиярхатпен Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерде 183 күннен артық тұрған азамат қылмыстық емес, әкімшілік құқық бұзушылық бойынша жауапқа тартылады. Оның өзінде, азамат бірінші мәрте құқық бұзса, ҚР халықтың көші-қон туралы заңының 49-бабының 5 тармағына (<i>ҚР-ның шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы заңнамасын бірнеше рет бұзған</i>) сай, оған Көші-қон қызметі тарапынан ескерту беріліп, ары кеткенде айыппұл төлетіп қана жазаласа болады.

		Айыппұл төленген соң қайтадан тұрақты тіркеуге тұрып ықтиярхатты рәсімдей алады.
b)	Ықтиярхат мерзімін создыру.	ҚР тұру құқығының қолданылу мерзімін ұзарту туралы өтінішті шетелдіктер мерзімі аяқталардан 1 ай бұрын, ал жоғалтқан жағдайда үш тәуліктен кешіктірмей тұрғылықты жері бойынша ішкі істер органдарына тапсыруы тиіс.
1.4	Қазақстан Республикасының азаматтығын рәсімдеу.	ҚР азаматтығын рәсімдеу үшін қажетті құжаттар: • ҚР азаматтығын қабылдау себебін көрсетіп, облыстық Полиция департаментінің бастығына жеке өтініш; • Бұрынғы мемлекетінің Президентінің атына азаматтығынан бас тарту туралы өтініш /нотариуспен бекітілген/; • Арыз-сауалнама өтініш /қала, аудандағы Көші-қон қызметі береді/; • Сурет 3,5*4,5 (2 дана); • Өмірбаян /еркін үлгіде/; • Міндеттеме /қала, аудандағы Көші-қон қызметі береді/; • Паспорт, туу туралы куәлік, балаларының туу туралы куәлігі /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/; • Неке қию куәлігі (қайтыс болған, ажырасу) /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/; • Ықтияр хат /көшірмесі/; • Оралман куәлігі /көшірмесі/; • 14-18 жас аралығындағы балалардың ҚР азаматтығына тапсыру үшін келісімі /нотариус береді/. Қала, аудандық Көші – қон қызметі басқармасына тапсырасыз /КҚҚБ/ ҚР азаматтығын қабылдау жіңілдетілген тәртіп бойынша 3 ай (<i>оралман мәртебесі болса</i>) немесе 1 жыл ішінде (<i>оралман мәртебесі болсама</i>).

а)	Қазақстан Республикасының азаматтығын беруден бас тарту.	ҚР Азаматтығы туралы заңының 17-бабы бойынша: Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдаудан және Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіруден бас тарту негіздері Егер Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру туралы өтініш білдірген адам: 1) адамзатқа қарсы халықаралық құқықта көзделген қылмыс жасаса, Қазақстан Республикасының егемендігі мен тәуелсіздігіне әдейі қарсы шықса; 2) Қазақстан Республикасы аумағының бірлігі мен тұтастығын бұзуға шақырса; 3) ұлттық қауіпсіздікке, халықтың денсаулығына нұқсан келтіретін құқыққа қарсы әрекетті жүзеге асырса; 4) ұлтаралық, конфессияаралық және діни араздықты қоздыратын болса, Қазақстан Республикасы мемлекеттік тілінің қолданылуына қарсы әрекет жасаса; 5) террористік және экстремистік ұйымдарға кірген немесе террористік әрекеті үшін сотталған болса; 6) халықаралық іздеуде болса, соттың күшіне енген үкімі бойынша жазасын өтеп жүрсе не сот оның әрекетін қауіпті бауқеспелік деп таныса; 7) басқа мемлекеттің азаматы болса; 8) Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы өтініш білдірген кезде өзі туралы жалған мәліметтер хабарласа немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде қажетті құжаттарды дәлелсіз себептермен тапсырмасы; 9) Қазақстан Республикасының аумағында немесе оның шегінен тыс жерлерде қасақана қылмыс жасағаны үшін Қазақстан Республикасының
----	--	--

		заңмасымен солай деп танылған, соттылығы алынбаған немесе өтелмеген жағдайларды ҚР –нан азаматтығы берілмейді.
б)	Қазақстан Республикасының азаматтық туралы заңнамасын бұзу.	ҚР-ның әкімшілік құқық бұзу кодексінің 496-бабы бойынша: 1. Қазақстан Республикасының азаматтығынан айырылған адамның Қазақстан Республикасы азаматының паспортын және (немесе) жеке куәлігін пайдалануы – жеке тұлғаларға бір жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салу; 2. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде шетел азаматтығын алу фактісін хабарламау – екі жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерге әкімшілік жолмен шығарып жіберуге әкеп соғады. 3. Мемлекеттік қызметтегі адамдар, сондай-ақ билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адамдар жасаған осы баптың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген іс-әрекеттер – үш жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жіберіледі.
1.5	Құжаттарының жарамды уақыты өтіп кетуі.	Ұлттық паспортының көшірмесі және түпнұсқасы, азаматтығы жоқ адамның құжаттарының жарамдылық мерзімі өтініш берген күні күнтізбелік 180 күннен астам болмауы тиіс. Егер де 180 күннен асып кетсе, келген елдің елшілігіне баруы керек.
1.6	Құжаттарын жоғалтуы.	Оралман егер де құжаттарын жоғалтса, Қазақстан Республикасында орналасқан көшіп келген елдің елшілігіне баруы керек.
1.7	Көші-қон саласындағы заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік.	ҚР Әкімшілік құқық бұзу кодексінің 517 бабы бойынша: Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы. 1. Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның тіркеу үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген күнтізбелік бес күн өткеннен

	кейін үш тәулікке дейінгі мерзімде ішкі істер органдарында тіркеуден өтпей Қазақстан Республикасында болуынан көрінген, Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы – ескерту жасалады. 2. Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның осы баптың бірінші бөлігінде көзделген мерзімдерден астам уақыт ішкі істер органдарында тіркеуден өтпей Қазақстан Республикасында болуынан не тіркеу кезінде көрсетілген мекенжайда тұрмауынан, сол сияқты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттік жол жүру қағидаларын сақтамаудан көрінген, Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы – он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға не Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жіберіледі. 3. Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның визада не тіркеу кезінде көші-қон карточкасында көрсетілген мерзім өткеннен кейін үш тәулік ішінде Қазақстан Республикасынан кетпеуінен көрінген, Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы – ескерту жасауға әкеп соғады. 4. Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы не визада не тіркеу кезінде көші-қон карточкасында көрсетілген мерзім өткеннен кейін үш тәуліктен асатын кезең ішінде кетуден жалтаруы – он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға не Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жіберуге әкеп соғады. 5. Шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның жүзеге асыратын қызметі визада және (немесе) тіркеу кезінде көші-қон карточкасында көрсетілген мақсаттарға сәйкес болмауынан көрінген, Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасын бұзуы немесе жұмысқа
--	--

		орналасуға рұқсат алу еңбек қызметін жүзеге асыруға қажетті шарт болып табылатын жағдайда мұндай рұқсатты алмастан Қазақстан Республикасында еңбек қызметін жүзеге асыруы – жиырма бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға не Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жіберуге әкеп соғады. 6. Осы баптың бірінші және үшінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жіберуге әкеп соғады. 7. Осы баптың екінші, төртінші және бесінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған іс-әрекеттер – Қазақстан Республикасының шегінен әкімшілік жолмен шығарып жібере отырып, он бес тәулікке дейін әкімшілік қамаққа алынады.
a)	ҚР аумағына заңсыз кіру (Мемлекеттік шекарасын қасақана заңсыз кесіп өту).	ҚР Қылмыстық кодекстің 392 бабы бойынша: 1. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын Мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункттерінен тысқары жерден қасақана заңсыз кесіп өту, сол сияқты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасының көрсетілген пункттерінен жалған құжаттар арқылы немесе үшінші тұлғалардың жарамды құжаттарын алдап пайдалана отырып, сол сияқты белгіленген тәртіпті бұза отырып қасақана заңсыз кесіп өту – шетелдікті немесе азаматтығы жоқ адамды Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге бес жыл мерзімге шығарып жібере отырып, бір мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде айыппұл салуға не бір жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады. 2. Қылмыстық топ жасаған не күш қолданып немесе оны қолдану қатерін төндіріп жасалған дәл сол іс-әрекеттер – шетелдікті немесе азаматтығы жоқ адамды Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге бес жыл

		мерзімге шығарып жібере отырып, бес жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.
с)	ҚР тіркеусіз не жеке басты куәландыратын құжаттарсыз тұру.	ҚР Әкімшілік құқық бұзу кодексінің 492-бап бойынша: 1. Қазақстан Республикасы азаматтарының күнтізбелік он күннен бір айға дейінгі мерзімде жеке куәліксіз немесе жарамсыз жеке куәлікпен не тұрғылықты жері бойынша, уақытша болатын (тұратын) жері бойынша тіркеусіз тұруы – ескерту жасауға әкеп соғады. 2. Қазақстан Республикасы азаматтарының бір айдан астам мерзімде жеке куәліксіз немесе жарамсыз жеке куәлікпен не тұрғылықты жері бойынша, уақытша болатын (тұратын) жері бойынша тіркеусіз тұруы – жеті айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салынады. 3. Осы баптың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған іс-әрекет – он үш айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 4. Қазақстан Республикасында шетелдіктің немесе азаматтығы жоқ адамның күнтізбелік он күннен астам мерзімде тұрақты тұрғылықты жері бойынша тіркеусіз не тұруға ықтиярхатсыз немесе азаматтығы жоқ адам куәлігінсіз не тұруға ықтиярхаты, азаматтығы жоқ адам куәлігі жарамсыз болып тұрақты тұруы, сондай-ақ ішкі істер органдарын паспорттың, тұруға ықтиярхаттың не азаматтығы жоқ адам куәлігінің жоғалғаны туралы уақтылы хабардар етпеуі – он айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салынады. 5. Осы баптың төртінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған іс-әрекеттер – жиырма айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салынатын болады. Ескертпе. Осы баптың бірінші бөлігінің Қазақстан Республикасы азаматтарының уақытша болатын (тұратын) жері бойынша тіркеусіз тұруы туралы талабы уақытша болатын (тұратын) жері бойынша бір айға дейінгі мерзімде тұратын уақытша тұрғындарға қолданылмайды.

d)	Жалған құжаттар жасату.	ҚР Қылмыстық кодекстің 385 бабы бойынша: 1. Құқықтар беретін немесе міндеттерден босататын куәлікті немесе өзге де ресми құжатты қолдан жасау не мұндай құжатты өткізу, сол сияқты қолдан жасалған мөртабандарды, мөрлерді, бланкілерді, мемлекеттік пошта төлемі белгілерін, Қазақстан Республикасының немесе КСРО-ның мемлекеттік наградаларын дайындау немесе өткізу – екі мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде айыппұл салуға не сол мөлшерде түзеу жұмыстарына не екі жылға дейінгі мерзімге бас бостандығын шектеуге не сол мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады. 2. Бірнеше рет немесе адамдар тобының алдын ала сөз байласуымен жасалған дәл сол іс-әрекеттер – төрт мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде айыппұл салуға не сол мөлшерде түзеу жұмыстарына не төрт жылға дейінгі мерзімге бас бостандығын шектеуге не сол мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады. 3. Көрінеу жалған құжатты пайдалану – үш жүз айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде айыппұл салуға не сол мөлшерде түзеу жұмыстарына не екі жүз қырық сағатқа дейінгі мерзімге қоғамдық жұмыстарға тартуға не жетпіс бес тәулікке дейінгі мерзімге қамаққа алуға жазаланады.
1.8	Уақытша келген шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды тіркеу.	Шетелдіктерге және азаматтығы жоқ адамдарға Қазақстан Республикасында уақытша тұруға рұқсаттар беру тәртібі: 1. Шетелдікке және азаматтығы жоқ адамға Қазақстан Республикасында уақытша тұруға рұқсат беру үшін негіз Қазақстан Республикасының визасы, ал, Қазақстан Республикасында кіру және болудың визасыз тәртібі белгіленген шетелдіктер үшін қабылдайтын заңды, жеке тұлғалардың немесе көшіп келушінің өзінің өтініші (ерікті нысанда) болып табылады. 2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен күнінен бастап күнтізбелік бес күннен астам Қазақстан Республикасында уақытша болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдар келген жері бойынша

		ішкі істер органдарында тіркелуге жатады, осыдан кейін шетелдіктің не азаматтығы жоқ адамның уақытша тіркелуі туралы анықтама осы Қағиданың 1-қосымшасына сәйкес беріледі. 3. Көшіп келушінің Қазақстан Республикасында болу мерзімі және олардың паспорттарының тіркеу жарамдылығы визалардың жарамдылық мерзімінің соңғы күні, ал визасыз тәртіппен шыққандар үшін – тіркеу жарамдылық мерзімінің соңғы күні тоқтылады. Уақытша тұруға рұқсатты ішкі істер органдары өтініш негізінде (<i>ерікті нысанда</i>) мынадай адамдарға: - отбасына біріктіру мақсатында Қазақстан Республикасында тұруға құқығы бар көшіп келушілерге Занда айқындалған мерзімге; - білім алу мақсатында келгендерге қабылдаушы білім беру ұйымы растаған жағдайда оқуды аяқтауға қажетті, бірақ бір жылдан аспайтын мерзімге жыл сайын ұзартып отырады. Келудің және болудың визасыз тәртібі туралы Қазақстан Республикасымен келісім жасасқан мемлекеттерден білім алу мақсатында келген көшіп келушілердің уақытша тұруына арналған рұқсатты Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес беріледі; - шетелдік жұмыскерлерге шетелдік жұмыскердің жұмысқа орналасуға немесе жұмыс берушінің шетелдік жұмыс күшін тартуға, оның ішінде корпоративішілік ауыстыру шеңберінде алдағы жылға рұқсаты болған кезде бір жылға ұзартылады. Келудің және болудың визасыз тәртібі туралы Қазақстан Республикасымен келісім жасасқан мемлекеттерден келген маусымдық шетелдік қызметкерлерге уақытша тұруға арналған рұқсатты ішкі істер органдары климат немесе өзге де табиғат жағдайларына байланысты белгілі бір, бірақ бір жылдан аспайтын кезеңнің (маусымның) ішінде атқарылатын маусымдық жұмыстарды орындау үшін береді:
--	--	--

		- тұрақты тұруға рұқсат беру туралы өтінішпен жүгінген көшіп келушілерге уақытша тіркеу мерзімі өтінішті қарау үшін қажетті кезеңге, бірақ күнтізбелік 90 күннен асырмай ұзартылады; - көшіп келушінің немесе оның жақын туысының ауыр сырқатына байланысты, сондай-ақ форс-мажорлық жай-күйлердің туындауына байланысты ұзартылады.
2. Әлеуметтік қолдау		
2.1	Қандас (оралман) мәртебесін алу.	Қандас мәртебесін алу үшін этникалық қазақ қала, аудандағы Халыққа қызмет көрсету орталығына /ХҚКО/ өтінішпен қосып келесі құжаттырды тапсырады: • Паспорт, балаларының туу туралы куәлігі /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/ • Неке қию куәлігі (қайтыс болған, ажырасу) /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/ • Диплом және біліктілік, мамандық куәліктері /аудармасы/ • Өмірбаян /еркін үлгіде/ • Арнайы үлгідегі өтініш • Ұлты қазақ екендігін анықтайтын анықтама /нотариуспен бекітілген аудармасымен бірге/ • Сурет 3*4 (2 дана) ЖСН /көшірмесі/, Қандас куәлігі 4-5 күнде дайын болады.
а)	Қандас мәртебесінің мерзімін ұзарту (өтіп кетуі).	Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат алған этникалық қазақтар оралман мәртебесінің мерзімін ұзарту үшін жергілікті Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасына өздеріне бұдан бұрын берілген оралман мәртебесін ұзартуға өтініш береді. Өтініш беру мерзімі өздеріне бұдан бұрын берілген оралман мәртебесі тоқтатылған күннен бастап 6 (алты) айдан аспауға тиіс.

		Қандас мәртебесінің мерзімін ұзарту Заңның 21-бабының <u>2-тармағына</u> сәйкес 3 (үш) айдан аспауға тиіс.
2.2	Оралмандарға ұсынылатын жеңілдіктер.	1. Этникалық қазақтар және олардың отбасы мүшелері Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат алу кезінде өзінің төлем қабілеттілігін растаудан босатылады. 2. Оралман мәртебесін алған адамдар мен олардың отбасы мүшелері: 1) оралмандарды бейімдеу және ықпалдастыру орталықтарында тегін бейімдеу және ықпалдастыру қызметтерін көрсетумен; 2) Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасына сәйкес медициналық көмекпен; 3) Қазақстан Республикасының азаматтарымен тең жағдайда мектептерде және мектепке дейінгі ұйымдарда орындармен, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын көлемде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беретін оқу ұйымдарына оқуға түсуге бөлінген квотаға сәйкес білім алу мүмкіндігімен; 4) Қазақстан Республикасының азаматтарымен тең жағдайда әлеуметтік қорғалумен; 5) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыспен қамтуға жәрдемдесумен қамтамасыз етіледі. 3. Оралмандарға жеке қосалқы шаруашылығын жүргізу, бағбандықпен айналысу, саяжай құрылысы үшін Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес ауылдық елді мекендердің жерлерінен, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден, иммиграциялық жер қорынан, арнайы жер қорынан және босалқы жерлерден уақытша өтеусіз жер пайдалану құқығымен жер учаскелері беріледі. Оралмандарға шаруа немесе фермер қожалығын және ауыл шаруашылығы өндірісін жүргізу үшін ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден, арнайы жер қорынан, иммиграциялық жер қорынан және

		босалқы жерден уақытша жер пайдалану құқығымен жер учаскелері беріледі. 4. Жергілікті атқарушы органдар Қазақстан Республикасына оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасынан тыс қоныс аударған оралмандарға және олардың отбасы мүшелеріне тұрақты тұрғылықты жеріне жол жүру және мүлкін тасымалдау шығындарын өтеуді қамтитын біржолғы жәрдемақылар белгілеуі мүмкін. Жәрдемақыларды төлеудің тәртібі мен шарттарын облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың әкімдіктері халықтың көші-қоны мәселелері жөніндегі уәкілетті орган бекітетін үлгілік қағидалар негізінде бекітеді. 4-1. Оралман мәртебесін беруге және (немесе) оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізуге келісім алған этникалық қазақтар және олардың отбасы мүшелері, сондай-ақ оралмандар және олардың отбасы мүшелері Қазақстан Республикасының аумағына келген кезде Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарына және (немесе) кеден заңнамасына сәйкес, көлік құралдарын қоса алғанда, жеке пайдалануға арналған мүлкіне кедендік төлемдерді төлеуден босатылады. 4-2. Оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізілген оралмандарға және олардың отбасы мүшелеріне Қазақстан Республикасының халықты жұмыспен қамту туралы заңнамасына сәйкес жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысушыларға көзделетін мемлекеттік қолдау шаралары ұсынылады. 5. Оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізілген оралмандарға және олардың отбасы мүшелеріне осы бапта көзделген мемлекеттік қолдау шараларынан басқа тұтыну кредитін және тұрғын үй құрылысына ипотекалық қарыз алу құқығы беріледі. 5-1. Оралмандар немесе оның отбасы мүшелері оларды оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізгеннен кейін қайтыс болған жағдайда,
--	--	--

	мемлекеттік қолдау шаралары оралмандарға немесе отбасы мүшелеріне олардың Қазақстан Республикасының азаматтығын алғанына қарамастан ұсынылады. («Оралмандар мен қоныс аударушыларды қоныстандыру үшін өңірлерді айқындау туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 18 ақпандағы № 83 қаулысы). Мемлекеттік қолдау көшуіне және тұрғын үй жалдауға (жалға алуға) және коммуналдық қызметтерге ақы төлеу шығыстарын өтеуге субсидиялар беруді қамтиды. 1) көшуге субсидия – әрбір отбасы мүшесіне отыз бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде бір рет; 2) тұрғын үйді жалдау (жалға алу) бойынша шығыстарды өтеуге субсидия – қалалық жерге қоныс аударғандар үшін он екі ай ішінде ай сайын: 2.1) бір адам үшін – жиырма еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде; 2.2) отбасы мүшелерінің саны екеуден төртеуге дейін болған кезде – жиырма бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде; 2.3) отбасы мүшелерінің саны бесеу және одан көп болған кезде – отыз еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде; 3) тұрғын үйді жалдау (жалға алу) бойынша шығыстарды өтеуге және коммуналдық қызметтерге ақы төлеуге субсидия – ауылдық жерлерге қоныс аударулар үшін он екі ай ішінде ай сайын төлеу: 3.1) бір адам үшін – он бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде; 3.2) отбасы мүшелерінің саны екеуден төртеуге дейін болған кезде – он сегіз еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде; 3.3) отбасы мүшелерінің саны бесеу және одан көп болған кезде – жиырма еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде.
--	---

		Үкімет айқындаған өңірлерге келген оралмандарға субсидиялар шығу өңіріне және жұмысқа орналасу фактісіне қарамастан төленеді.
2.3	Оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізу.	21-1-бап. Этникалық қазақтардың жекелеген отбасы мүшелерін оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізудің ерекшеліктері: 1. Күнгізбелік бір жыл ішінде оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына отбасы оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізілгеннен кейін келген оралманның отбасы мүшелері, сондай-ақ ата-анасы Қазақстан Республикасының азаматтығын алғанға дейін Қазақстан Республикасында туылған балалары енгізіледі; 2. Қазақстан Республикасының аумағында тұратын оралмандар жергілікті атқарушы органдарға өздерінің отбасы мүшелерін оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізу туралы өтініш бере алады және олардың осы Заңның 21-бабында белгіленген тәртіппен оған енгізілуге құқығы болады; 3. Егер оралмандар өз отбасы құрамында өзінің отбасы бар балаларын көрсетпесе, онда балаларының отбасы мүшелері оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына оралмандардың өзінің отбасы бар балалары қайтыс болған, оларды ата-ана құқықтарынан айырған не олар Қазақстан Республикасының азаматтығын алған жағдайда ғана оралмандар отбасының құрамына енгізіледі. Бұл ретте оралманның өзінің отбасы бар балалары қайтыс болған не оларды ата-ана құқықтарынан айырған жағдайларда, олардың кәмелетке толмаған отбасы мүшелерін оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізу үшін оралмандар (оралманның жұбайы (зайыбы) олардың қорғаншысы (қамқоршысы) болуға міндетті.
а)	Оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасына енгізу үшін қандай құжаттар тапсырылады?	Оралман мәртебесі бар қандастар ықтиярхат алғаннан соң облыстық жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар

		басқармасының көші-қон бөліміне өңірлік квотаға оралмандарды қабылдау туралы өтініш жазады.
в)	Оралмандарды қабылдаудың өңірлік квотасынан енгізуден бас тарту.	Төмендегі жағдайларда квотаға кіре алмайды: - Кұжаттар тізімі толықты болмаған жағдайда - Бұрын оралмандардың өңірлік квотасына кірген болса - Қандастарды қабылдау квотасы біткен жағдайда квотаға кірмейді.
2.4	Тұрғын үймен қамтамасыз ету.	Қандастарға тұрғын үймен қамтамасыз ету үшін арнайы бағдарлама қабылданбаған. ҚР-ның азаматтығын алғаннан кейін жер телімін, тұрғын үй алу мәселесін жалпы арнайы кезек бойынша ала алады.
2.5	Зейнетақы мәселесі туралы.	2020 жылы елімізде зейнетақы мен жәрдемақы көтерілді. Жаңа жылдан бастап күшіне енген бюджет туралы заң бірқатар төлемді көбейтуді көздеді. 2019 жылы ең төменгі зейнетақы 36 108 теңге болса, 2020 жылы бұл көрсеткіш 38636 теңгеге дейін артты.
3. Бейімдеу және ықпалдастыру орталығы		
3.1	Бейімдеу және ықпалдастыру орталығына жолдама алу.	Қандастар (оралман) куәлігі және ықтиярхат болса орталықтың ережесі бойынша жіберіледі.
3.2	Бейімдеу және ықпалдастыру орталығы ұсынатын қызметтер.	Заң бойынша консультация жұмыстарын жүргізу және тездетіп орналасқан мекен жайға бейімделу үшін көмек көрсету
4. Жұмыспен қамту орталығы		
4.1	Мамандығы бойынша жұмысының жоқтығы.	Тұрақты тіркеуге тұрғаннан кейін қала, аудандағы Жұмыспен қамту орталықтарына жүгініп жұмыспен қамтылады және басқа да мамандықтар бойынша қайтадан оқуға болады.
а)	Ықтиярхатпен жұмысқа орналасуға болады ма?	Ықтиярхатпен жұмысқа орналасуға болады (<i>мемлекеттік және әскери қызметтен басқа</i>). Ол үшін қала, ауданның жұмыспен қамту орталықтарына хабарласуға болады.

б)	ҚР азаматтығын алмаса қалай жұмысқа орналасуға болады?	ҚР-ның азаматтығын алып үлгермеген болса мемлекеттік және әскери қызметтен басқа жұмыстарға орналасуға болады. Қала, аудандағы жұмыспен қамту орталықтарына хабарласуға болады.
5. Мемлекеттік қызметтер бойынша		
5.1	Жеке сәйкестендіру нөмірін (ЖСН) алу.	ЖСН алу үшін ҚР Ішкі істер министрлігі мен Халыққа қызмет көрсету орталықтарының ақпараттық жүйесі жетілдірілуіне байланысты ЖСН алу қызметі 5 күн ішінде іске асырылады деп жоспарланды.
5.2	Паспортты және жеке куәлікті алу.	ҚР азаматтығын алғаннан кейін паспорт пен жеке куәлікті алуға тапсырыс беріледі. Онлайн қызмет ҚР барлық аймақтары үшін қолжетімді. "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" КЕАҚ-да немесе ХҚКО арқылы өтінімді толтыру, фотосурет беру, мемлекеттік баж салығын төлеп алады. Жеке тұлғаларға қызмет бағасы: - Паспорт - 8 АЕК; - Жеке куәлік – 0,2 АЕК; - Жеке куәлігін алуға уақытында келмеген жағдайда айыппұл - 7 АЕК. Жедел тәртіпте құжаттарды 1, 2 санаттағы жеделділік бойынша алуға болады.
5.3	Мекен-жай анықтамасын алу.	2019 жылдың 1 қарашасынан бастап мекенжай анықтамасын беру тоқтатылған. Бұдан былай азаматтардың тұрғылықты мекенжайы туралы мәлімет мемлекеттік органдардың біріктірілген базасында сақталады. Жұмысқа тұру, емханаға, балабақша мен мектепке тіркелу секілді жұмыстардың барлығында алдымен мекенжай анықтамасы сұратылатыны белгілі. Енді мұндай анықтаманы беру мемлекеттік қызмет көрсету реестріне алынып тасталды. Ал мемлекеттік органдар мекенжай деректерін Ішкі істер министрлігінің деректер базасымен интеграцияланған ақпараттық жүйелер арқылы алатын болды. Мекенжай анықтамасы берілмегенмен оны egov.kz

		электронды үкімет порталы мен «eGov mobile» қосымшасындағы жеке кабинет арқылы тексеруге болады.
5.4	Қандастардың және оның отбасы мүшелерінің жеке құжаттарындағы тектерінің сәйкес келмеуі және өзгеруі.	Қандастарымыздың төлқұжаттарын берген мемлекетіндегі азаматтарды тіркеу хал актілері жазбасы туралы анықтамасы, туу туралы куәліктің түп нұсқасындағы жазбалар бойынша қабылданады. Егер некеге отырған (<i>ерлі-зайыпты болған</i>) кезде жұбайының тегі қабылданса, некеге дейінгі тегін алғысы келуі; ұлттық дәстүрлерге байланысты әкесінің немесе атасының аты бойынша текте болғысы келуі; өтініш берушіні іс жүзінде тәрбиелеген адамның тегі мен аты бойынша текті және (<i>немесе</i>) әкесінің атын алғысы келуі сияқты сәйкес болмау жиі кездеседі. Ондай жағдайда құжаттарды тану және нострификациялау қағидалары арқылы дәлелдеп, сот шешімімен тегі, аты-жөні өзгертіледі.
5.5	ҚР-дағы мамандық бойынша шетел дипломдарын, құжаттарын нострификациялау.	Тану және нострификациялау рәсімін жүргізу үшін білім туралы құжаттарды қабылдау "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамы Мемлекеттік корпорация арқылы жүзеге асырылады.
6. Білім бойынша		
6.1	Дайындық бөлімі бойынша сұрақтар.	Дайындық бөлімі бойынша ережелер жыл сайын өзгереді /әлі бекітілмеген. Барлық сұрақтар бойынша +7(7172)98 14 04 телефон (<i>шетелдіктер үшін қоңырау шалу тегін</i>) немесе E-mail: info@oq-bilim.kz пошта арқылы хабарласуға болады.
6.2	Білім гранты бойынша бөлінген квоталар туралы ақпарат.	Грант саны: 1)Бакалавриат - 490; 2)Магистратура – 50; 3)PhD Докторантура – 10. Үміткерлер құжаттарды онлайн түрде 2020 жылдың 1 наурызынан 1 маусымына дейін тапсыра алады. Барлық сұрақтар бойынша +7(7172)98 14 04 телефон (<i>шетелдіктер үшін қоңырау шалу тегін</i>) немесе info@oq-bilim.kz e-mail поштасы арқылы хабарласуға болады.

7. Консулдық қызметтер бойынша *(Виза туралы басқа формада жазу керек деп келістік).*

7.1 Шақыру визасын жіберу

а)	Отбасын біріктіруге арналған виза	Бұл визаны алатындар: Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын, Қазақстан Республикасы азаматының отбасы мүшесі болып табылатын адамдар, Қазақстан Республикасында уақытша тұруға рұқсат алған этникалық қазақтар мен бұрынғы қандастардың, Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың, сондай-ақ бизнес иммигранттардың отбасы мүшесі болып табылатын адамдар (кемінде екі жыл мерзім). Визаны ҚР шет елдердегі мекемелері (ҚР ІІМ келісімінсіз) мына құжаттардың негізінде береді: 1) шақырушы тараптың қолдаухаты (еркін нысанда); 2) Қазақстан Республикасы азаматтарын қоспағанда, шақырушы адамның уақытша тұруға рұқсаты (нотариалды куәландырған көшірмесі); 3) шақырушы адам мен отбасы мүшелерінің жеке басын куәландыратын құжат (нотариалды куәландырған көшірмесі); 4) шақырушы адамның Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңында белгіленген кемінде ең төменгі жалақы мөлшерінде әрбір отбасы мүшесін ай сайын ұстауға ақшасының болуын растау; 5) шақырушы тараптың Қазақстан Республикасы аумағында тұрғын үйінің болуын растау, оның алаңы әрбір отбасы мүшесіне белгіленген ең төмен нормативтерге, сондай-ақ санитарлық және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де нормаларға сәйкес келуге тиіс (нотариалды куәландырған көшірмесі); 6) шақырушы адамның отбасының әрбір мүшесі үшін медициналық сақтандыру; 7) Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттік уәкілетті органдары
----	-----------------------------------	--

		ұсынған, шақырушы адаммен отбасылық қатынасты растайтын құжат (нотариалды куәландырған көшірмесі); 8) отбасының кәмелетке толған мүшелеріне соттылығының болуын не жоқтығын растайтын құжат.
б)	Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға арналған виза	Бұл виза тұрақты тұру мақсатында Қазақстан Республикасының аумағына жіберілген немесе келген этникалық қазақтар алады. Визаны Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелер: (Қазақстан Республикасы ІІМ-мен келісусіз) және Қазақстан Республикасы ІІМ мынадай құжаттар негізінде береді: 1) өтініш иесінің ұлтын растайтын шетелдік мемлекеттің құзыретті органы беретін құжаттар - жеке басты куәландыратын құжаттарда ұлты туралы жазбасы болмаған жағдайда; 2) басым тәртіппен (ол болған кезде) оралмандарды иммиграциялық квотаға енгізуге құқық беретін құжаттар; 3) өтініш беруші мен оның отбасы мүшелерінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2011 жылғы 30 қыркүйектегі № 664 бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркелімінде № 7274 нөмірімен тіркелген) Шетелдіктердің және азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына кіруге тыйым салатын аурулардың жоқтығы туралы анықтама; 4) соттылығының болуын не жоқтығын растайтын құжат.
с)	Еңбек қызметін жүзеге асыруға арналған виза	Еңбек қызметін жүзеге асыру үшін Қазақстан Республикасына бара жатқан, немесе Қазақстан Республикасындағы адамдар, сондай-ақ олардың отбасы мүшелері. Визаны ҚР-дың шет елдердегі мекемелері және ҚР ІІМ шақыру негізінде береді. Визаны ҚР ІІМ шетелдік жұмыс күшін тарту үшін жұмыс берушіге берілген еңбек қызметін жүзеге асыруға арналған рұқсат немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы мүшесі

		болып табылатын халықаралық шарттарға сәйкес Қазақстан Республикасына жұмысқа орналасуға немесе шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсат алу талап етілмейтігін дәлелдейтін құжаттар бар болған жағдайда, шақырушы тараптың қолдаухаты негізінде береді.
d)	Миссионерлік қызметті жүзеге асыруға арналған виза	Миссионерлік қызметті жүзеге асыру үшін жіберілетін адамдар, сондай-ақ олардың отбасы мүшелері. Визаны ҚР шет елдердегі мекемелері шақыру негізінде береді.
e)	Гуманитарлық уәждер бойынша виза	Білім беру, денсаулық сақтау және әлеуметтік көмек саласында қайтарымсыз негізде қызметтер көрсету үшін Қазақстан Республикасына жіберілген волонтерлер, сондай-ақ Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттар шеңберінде қайырымдылық, гуманитарлық көмек және гранттар беру мақсатында Қазақстан Республикасына келетін адамдар. Визаны ҚР шет елдердегі мекемелері және ҚР ІІМ шақыру негізінде береді.
8.2	Оқу визасына қатысты	Осы тармақтарда көрсетілгендер оқу визасын ала алады: 1) Орта, техникалық және кәсіби, ортадан кейінгі, жоғары және ЖОО-дан кейінгі білім бойынша білім беру оқу бағдарламалары, оның ішінде білім алушылармен алмасу және дайындық курстарынан өту бағдарламалары бойынша білім беру ұйымдарында оқу, оқуға түсу үшін Қазақстан Республикасына жіберілетін адамдар; 2) Орта, техникалық және кәсіби, ортадан кейінгі, жоғары және ЖОО-дан кейінгі білім бойынша білім беру оқу бағдарламалары, оның ішінде білім алушылармен алмасу және дайындық курстарынан өту бағдарламалары бойынша білім беру ұйымдарында оқып жатқан адамдар, сондай-ақ олардың отбасы мүшелері;

		3) Қазақстан Республикасына уақытша келген және Қазақстан Республикасының оқу орындарына оқуға түскен этникалық қазақтар, сондай-ақ визасыз режиммен келгендер, сондай-ақ олардың отбасы мүшелері. Визаны ҚР шет елдердегі мекемелері мен ҚР ІІМ шақыру негізінде береді (кәмелетке толмаған виза алушылар үшін ата-аналарының немесе қорғаншыларының, қамқоршыларының нотариалды куәландырылған келісімі қазақ немесе орыс тіліне аудармасы бар болғанда). Көп мәртелі визаны ҚР ІІМ 3)-тармақтағы адамдарға, ұлттық тиесілігін растайтын құжаттар болған кезде Қазақстан Республикасының оқу орындарының қолдаухаты негізінде береді.
8. Карантин режимінің енгізілуіне байланысты қойылған сұрақтар		
8.1	Карантинге байланысты: - Тіркеуін создыра алмаған - Уақытша тұруға тұра алмай жүрген - Ықтиярхат создыру - Шекарадан өте алмағандар жөніндегі сұраққа	Қазақстан Республикасының аумағында төтенше жағдайдың енгізілуіне байланысты ТАЛАП ЕТЕМІН: 1. Ерекше тәртіпке дейін жеке және заңды тұлғалардың шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына келуіне, шақыруларды қабылдауы тоқтатылсын. 2. Қазақстан Республикасының аумағындағы шетелдіктер болу мерзімін ұзарту мәселесі бойынша жүгінген кезде: 2.1 Қазақстан Республикасының аумағында одан әрі болу үшін заңды негіздер болған кезде «Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидаларына» және «Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына келуіне шақыруларын ресімдеу, шақыруларын келісу қағидаларына» 1-қосымшаға сәйкес ұзартылсын; 2.2. «Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидаларының» 17-тармағында көрсетілген мемлекеттердің азаматтарына

		мерзімі күнтізбелік отыз күнге дейін «іскерлік» санатындағы бірімәртелі виза берілсін; 2.3. Қазақстан Республикасы ратификациялаған келудің визасыз тәртібі туралы халықаралық шарттар бар елдердің азаматтарына КҚП АЖ-ға ақпаратты енгізу және уақытша тұруға рұқсат беру туралы анықтаманы беру арқылы күнтізбелік отыз күнге дейінгі мерзімде болуды ұзарту жүзеге асырылсын; 2.4 Визалы режим бойынша келетін азаматтарға форс-мажор мән-жайларының болуын растайтын құжаттарды талап етусіз күнтізбелік отыз күнге дейінгі мерзімге форс-мажор мән-жайларының болуына байланысты болу мерзімдерін ұзартуды және «B20» шығу санатындағы визаларды беру қамтамасыз етілсін.
8.2	Мемлекеттен берілетін әлеуметтік көмек (42500 теңге) туралы.	Қандастарда 42 500 теңге әлеуметтік көмек алады. Қазақстан Республикасы Президентінің «Әлеуметтік-экономикалық тұрақтылықты қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы» 2020 жылғы 16 наурыздағы № 286 Жарлығына байланысты Төтенше жағдай кезеңінде міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысушыларға және нысанасы жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) болып табылатын азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша кіріс алатын, салық агенттері олар үшін міндетті зейнетақы жарналарын төлеген жеке тұлғаларға әлеуметтік төлемдерді жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 26 наурыз күнгі № 110 бұйрығының 1 тараудың 3 тармағының 1-5 тармақшалары және 3 тараудың 12 тармағының 1-2 тармақшаларына сәйкес көрсетілген адамдарға әлеуметтік төлем тағайындау жүзеге асырылады. Осыған байланысты әлеуметтік төлемге ие болатын адамдар 42 500 теңгені алуға өтініштерін екі тәсіл бойынша бере алады:

		1)Жұмыс беруші атынан осы бұйрықтың № 2 қосымшасын қолданып бере алады. Оған 1 тараудың 3 тармағының 1-5 тармақшаларына сәйкес көрсетілген адамдар жатады; 2)Өз атынан: а) Осы бұйрықтың № 3 қосымшасын қолданып бере алады. Оған 1 тараудың 3 тармағының 1-5 тармақшаларына сәйкес көрсетілген адамдар жатады; б) Осы бұйрықтың № 2 қосымшасын қолданып бере алады. Оған 3 тараудың 12 тармағының 1-2 тармақшаларына сәйкес көрсетілген адамдар жатады. Ол үшін азамат өзінің ЖСН нөмірін, жұмыс берушінің БСН нөмірін, өз аты-жөні мен банктегі IBAN шотын, сондай-ақ, E-mail мекенжайын толтыруы тиіс. Кейіннен «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» Халыққа қызмет көрсету орталықтары өтінішті тексеріп, шешім қабылдайды. Өтініш беруші өз кезегінде қабылданған шешімді SMS арқылы алады. Ескерту: Қандастарымыздың (оралмандардың) тұрғылықты мекен-жайы бар, ықтияхат алған болса оларға Қазақстан Республиканың азаматтарымен бірдей көмек көрсетіледі.
--	--	---